

به نام خدا

بررسی رابطه هوش اجتماعی و خلاقیت با مهارت های کارآفرینی هنرجویان رشته صنایع غذایی هنرستان های فنی حرفه ای دخترانه

مؤلفان :

بتول راه کاه کشان

اعظم جهانی مقدم

انتشارات ارسطو

(سازمان چاپ و نشر ایران - ۱۴۰۴)

نسخه الکترونیکی این اثر در سایت سازمان چاپ و نشر ایران و اپلیکیشن کتاب رسان موجود می باشد

Chaponashr.ir

سرشناسه : راه کاه کشان، بتول ، ۱۳۵۸
عنوان و نام پدیدآورندگان : بررسی رابطه هوش اجتماعی و خلاقیت با مهارت های کارآفرینی
هنرجویان رشته صنایع غذایی هنرستان های فنی حرفه ای دخترانه/ مولفان : بتول راه کاه کشان
اعظم جهانی مقدم
مشخصات نشر : انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)، ۱۴۰۴.
مشخصات ظاهری : ۱۶۳ ص.
شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۱۲۹-۱۶۳-۲
شناسه افزوده: جهانی مقدم، اعظم ، ۱۳۵۷
وضعیت فهرست نویسی : فیبا
یادداشت : کتابنامه.
موضوع : بررسی رابطه هوش اجتماعی و خلاقیت با مهارت های کارآفرینی
رده بندی کنگره : TP ۹۸۳
رده بندی دیویی : ۶۶۸/۵۵
شماره کتابشناسی ملی : ۸۸۳۷۶۱۹
اطلاعات رکورد کتابشناسی : فیبا

نام کتاب : بررسی رابطه هوش اجتماعی و خلاقیت با مهارت های کارآفرینی هنرجویان رشته صنایع
غذایی هنرستان های فنی حرفه ای دخترانه
مولفان : بتول راه کاه کشان - اعظم جهانی مقدم
ناشر : انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)
صفحه آرای، تنظیم و طرح جلد: الهام غفاری
تیراژ: ۱۰۰۰ جلد
نوبت چاپ : اول - ۱۴۰۴
چاپ : زبرجد
قیمت : ۲۷۷۰۰۰ تومان
فروش نسخه الکترونیکی - کتاب رسان :
<https://chaponashr.ir/ketabresan>
شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۱۲۹-۱۶۳-۲
تلفن مرکز پخش : ۰۹۱۲۰۲۳۹۲۵۵
www.chaponashr.ir

فهرست

فصل اول: کلیات ۱۱

مقدمه: ۱۱

اهمیت و ضرورت ۱۲

اهداف کتاب ۱۴

هدف اصلی کتاب ۱۴

اهداف ویژه کتاب ۱۴

فرضیه های کتاب ۱۴

فرضیه اصلی کتاب ۱۴

فرضیه های ویژه کتاب ۱۴

تعاریف مفهومی و عملیاتی متغیرها ۱۴

تعاریف مفهومی متغیرها ۱۴

تعاریف عملیاتی متغیرها ۱۶

فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه کتاب ۱۷

مقدمه: ۱۷

هوش اجتماعی ۱۸

تعریف هوش اجتماعی (SQ) ۱۸

۲۲.....	به SQ به عنوان مهارت به جای کیفیت اخلاقی
۲۲.....	به SQ به عنوان معیار انطباق
۲۲.....	به SQ به عنوان شکلی از دانش
۲۳.....	هوش اجتماعی ، هوش هیجانی و بهره هوشی
۲۴.....	هوش هیجانی EQ و هوش اجتماعی SQ
۲۵.....	عملکردها و مهارت های کلیدی EQ و IQ و SQ
۲۸.....	ریشه های تاریخی هوش اجتماعی
۳۱.....	روش های طبقه بندی EI
۳۲.....	آموزش هوش اجتماعی
۳۵.....	عوامل موثر در قابلیت هیجان در هوش اجتماعی
۳۷.....	رشد تنظیم هیجانی
۴۰.....	رویکرد های هوش اجتماعی
۴۱.....	هوش اجتماعی و محیط درسی
۴۲.....	هوش اجتماعی و تفکر انتقادی
۴۸.....	اهمیت هوش اجتماعی
۵۰.....	نظریه های هوش
۵۴.....	هرم هوش اجتماعی SQ (مدل ۹ لایه)
۵۸.....	مدل های هوش اجتماعی
۵۹.....	هوش اجتماعی و مدل SPACE

۶۰.....	هوش اجتماعی: مدل فضایی (آلبرشت)
۶۰.....	سه مدل اصلی هوش عاطفی - اجتماعی (SEQ)
۶۴.....	ویژگی ها و مهارت های هوش اجتماعی
۶۵.....	مزایا و معایب ویژگی و توانایی SQ
۶۷.....	ارزش و فواید هوش اجتماعی
۶۹.....	تقویت هوش اجتماعی
۷۰.....	هوش اجتماعی و انگیزه
۷۱.....	هوش اجتماعی و مهارت های ارتباطی
۷۲.....	هوش اجتماعی و خلاقیت
۷۴.....	خلاقیت چیست؟
۷۵.....	تعریف خلاقیت
۷۷.....	تئوری خلاقیت
۷۸.....	فرایند خلاقیت
۸۰.....	مراحل فرآیند خلاقیت والاس
۸۱.....	ویژگی های افراد خلاق
۸۵.....	راههای پرورش خلاقیت
۸۷.....	ابعاد خلاقیت

۸۸.....	خلاقیت و شخصیت
۸۸.....	خلاقیت و محیط خانوادگی
۸۸.....	مراحل خلاقیت ذهنی
۸۹.....	خلاقیت و کارآفرینی
۹۰.....	دیدگاه های خلاقیت
۹۳.....	نظریه ها و مکاتب روانشناسی درباره خلاقیت
۹۳.....	نظریه روان تحلیل گری
۹۵.....	نظریه روان تحلیل گری جدید
۹۵.....	نظریه تداعی گرایی
۹۷.....	نظریه های انسان گرا
۹۸.....	نظریه گشتالت و شناخت گرایی
۹۸.....	نظریه گیلفورد نسبت به خلاقیت
۱۰۳.....	عوامل مؤثر بر خلاقیت
۱۰۶.....	عوامل خانوادگی مؤثر بر خلاقیت
۱۰۶.....	موانع خلاقیت
۱۰۸.....	تأثیر مثبت خلاقیت بر علاقه به کارآفرینی
۱۰۸.....	کارآفرینی
۱۰۸.....	کارآفرینی چیست؟
۱۱۰.....	کارآفرین کیست؟

ویژگی های کارآفرین:	۱۱۱
مفهوم و تعاریف کارآفرینی	۱۱۲
مهارت های کارآفرینی	۱۱۴
فرایند کارآفرینی	۱۱۵
تأثیر مثبت محیط خانواده بر علاقه به کارآفرینی	۱۱۶
مفهوم کرزنر از کارآفرینی	۱۱۷
مفهوم شومپتر از کارآفرینی	۱۱۹
مدلهای کارآفرینی	۱۲۰
مدل فلیپ	۱۲۰
مدل والگوهای فرآیندی کارآفرینی	۱۲۰
سیر تاریخی	۱۲۲
پیشینه کارآفرینی در جهان	۱۲۴
پیشینه کارآفرینی در ایران	۱۲۶
اهمیت و ضرورت کارآفرینی:	۱۲۷
اهمیت و ضرورت توجه به کارآفرینی	۱۲۹
انواع کارآفرینی	۱۳۲
پیامدهای کارآفرینی	۱۳۴

- عوامل مؤثر بر کارآفرینی..... ۱۳۵
- انواع رهیافت های کارآفرینی: ۱۳۷
- مزایای عمده کارآفرینی ۱۳۸
- کارآفرینی و روانشناسی ۱۳۹
- تفاوت کارآفرینی با مدیریت مصرف ۱۴۰
- منابع فارسی..... ۱۴۳**
- منابع انگلیسی : ۱۴۹

تقدیر و تشکر

پروردگارا تو را شکر می‌گوییم که یاریم دادی که تا در پرتوی درخشان ایمان و توکل به تو راه دشوار بر من هموار گردید تا بتوانم از عهده مسئولیت خویش برآیم. به یاری پروردگار سختی‌کار بر من سهل و امید رسیدن به مقصود در من افزون‌تر شد.

سپاس فراوان از استاد ارجمندم دکتر احمد رضوان که با ارائه راهکارهای اندیشمندانه خودیاری‌دهنده بزرگی در رسیدن به نتیجه مطلوب و نهایی من بوده‌اند.

فصل اول

کلیات

مقدمه:

تا مدت‌ها قبل کشورهای که دارای کارگر ارزان و مواد خام بودند از مزیت خوبی نسبت به کشورهای فاقد این سرمایه برخوردار بودند، اما به تدریج با گذر از انقلاب صنعتی به انقلاب اطلاعات و بروز جامعه مبتنی بر دانش تا حد زیادی این مزیت را از دست دادند و عرصه رقابت در بازارهای منطقه‌ای و جهانی با توسعه فناوری شکل خاصی به خود گرفت. در حال حاضر تغییر و تحولات به قدری شتابان و سریع در حال وقوع است که سازمان‌های امروزی را واداشته است با عرضه محصولات و خدمات نوآورانه که دارای فناوری پیشرفته باشد، بقای خود را تضمین کنند و این امر مستلزم خلاقیت، نوآوری و کارآفرینی می‌باشد.

این موضوع که بعضی افراد در برقراری روابط با دیگران از تبحر و مهارت بیشتری برخوردار هستند و از این مهارت به نحو احسن استفاده می‌کنند. باعث شده است تا کتاب‌های دقیق و گسترده‌ای درباره ماهیت و کارکرد مهارت‌های ارتباطی و عواملی که بر آن تأثیر می‌گذارد انجام شود. نتایج، گویای این مطلب است که عوامل بسیار در ایجاد ارتباط با دیگران و چگونگی تعامل با آن‌ها نقش دارند. گستردگی عوامل موفقیت ساز در روابط انسانی بسیار است و انسان‌های موفق کسانی هستند که از عوامل موفقیت در زندگی روزمره به صورت عملی و کاربردی استفاده کنند. یکی از این عوامل که در روابط بسیار تاثیرگذار است، هوش اجتماعی می‌باشد. افرادی که از هوش اجتماعی بهره‌مند هستند، می‌توانند با دیگران ارتباطی قوی و مؤثر برقرار کنند.

کتاب حاضر در قالب پایان‌نامه و در پنج فصل انجام شده است. فصل اول پایان‌نامه به بیان کلیات کتاب، شامل بیان مسأله، ضرورت و اهمیت انجام کتاب می‌پردازد. در ادامه ضمن مشخص کردن

قلمروی موضوعی، مکانی و زمانی کتاب، تعاریف نظری و عملیاتی متغیرهای کتاب نیز عنوان شده است.

اهمیت و ضرورت

حجم بالای بیکاری در جامعه و شرایط اقتصادی کشور، وجود معلمانی را که هم خود خلاق و کارآفرین باشند و هم بتوانند انتقال‌دهنده خوب خلاقیت و کارآفرینی باشند، لازم و ضروری است (اردلان و همکاران، ۱۳۹۷). معلمان مهره اصلی توسعه و ترویج کارآفرینی محسوب می‌شوند به‌گونه‌ای که توسعه کارآفرینی در یک کشور مستلزم آموزش و تربیت معلمان و استادان مجرب کارآفرینی است (گرایلی شیخ و پارسا، ۲۰۱۱). از این رو می‌توان گفت که تحقق آموزش کارآفرینی، بر پایه یادگیری معلم و قدرت انتقال اوست؛ زیرا آن‌ها بهترین افراد برای بررسی اهداف، عملکرد و نتیجه آموزش کارآفرینی محسوب می‌شوند. برای پرورش چنین نیروهای سازمان‌های آموزشی خود، سازمانی کارآمد، خلاق، نوآوری و کارآفرین باشند تا بتوانند در برابر تغییر و تحولات انعطاف داشته باشند (احمدی‌نژاد و همکاران، ۲۰۱۵). نقش نظام‌های آموزشی از جمله مدارس و معلمان در فراهم کردن زمینه کارآفرینی چشمگیر است.

می‌توان با آماده‌سازی معلمان و زیرساخت‌های مدارس و ویژگی‌های کارآفرینی را در دانش‌آموزان پرورش داد. هدف از اجرای طرح کارآفرینی در نظام آموزشی، پرورش دانش‌آموختگانی است که بتوانند پس از دانش‌آموختگی شغل تازه‌ای همراه با نوآوری و ابتکار ایجاد نمایند و از آنجاکه دانش به‌گونه‌ای فزاینده جزء مهمی از نوآوری محسوب می‌شود، فرهنگیان در مقام تولیدکننده دانش و انتشار آن، نقش وسیع‌تری در نوآوری صنعتی و علمی بازی می‌کنند. بر اساس توسعه نوآوری فرهنگیان زمینه را برای توسعه خلاقیت، نوآوری و کارآفرینی در دانش‌آموزان و بالطبع، در سطح وسیع‌تری از جامعه فراهم می‌آورند (باشکوه اجر لو و همکاران، ۲۰۱۵).

کتاب حاضر هم به لحاظ نظری و هم به لحاظ کاربردی حائز اهمیت است. خلاقیت مهم‌ترین و اساسی‌ترین قابلیت و توانایی انسان و بنیادی‌ترین عامل ایجاد ارزش است که در همه ابعاد و جوانب زندگی وی نقش کاملاً حیاتی ایفا می‌کند. خلاقیت و نوآوری از والاترین ویژگی‌های انسان است. همه علوم، تولیدات، فناوری‌ها، صنایع، ابداعات، اختراعات، هنرها، ادبیات، موسیقی، معماری و به‌طور کلی اساس انواع تمدن‌ها از ابتدا تاکنون و کلیه دستاوردهای بشری، جلوه‌های

گوناگونِ خلاقیت و نوآوری است. تمدن انسانی وزندگی وی بدون خلاقیت امکان‌پذیر نیست (استارکو، ۲۰۱۷) که خود زیربنای اصلی کارآفرینی است.

ایجاد و رشد خلاقیت در افراد مستلزم عوامل و شرایط مناسب است که می‌تواند گوناگون باشد. به‌طوری‌که عده‌ای معتقد هستند که موفقیت در زمینه نوآوری مستلزم وجود افراد باهوش است؛ بنابراین برای ایجاد و رشد خلاقیت وجود و شناسایی عواملی مثل عوامل فردی مثل هوش بالا، از جمله هوش اجتماعی و داشتن انگیزه لازم و ضروری است. همچنین هوش اجتماعی بالا باعث می‌شود افراد در جذب دانش جدید به‌طورکلی، موفق عمل کنند. در صورت داشتن هوش اجتماعی بالا، فرایند برقراری ارتباط با دیگران در درون افراد نهادینه‌شده و به‌وسیله تعاملات مشترک یک سری اطلاعات را از محیط خود کسب می‌کنند و اگر این اطلاعات در زمینه کارآفرینی باشد، بی‌شک افراد اطلاعات لازم را کسب می‌کنند و هر زمان که نسبت به فرایند کارآفرینی اقدام کنند، آمادگی لازم را جهت کارآفرینی و پیشرفت در این زمینه‌دارند (سروستان و عزیزی نژاد، ۱۳۹۵). هوش اجتماعی به فرد اجازه می‌دهد سرمایه اجتماعی را توسعه دهد. چگونگی درک اجتماعی فرد کارآفرین از محیط بر رفتار مدیریتی آن تأثیر می‌گذارد (طباطبایی و همکاران، ۱۳۹۴).

با توجه به اهمیت خلاقیت و هوش اجتماعی و تأثیر آن بر مهارت‌های کارآفرینی، در کتاب حاضر به دنبال این موضوع هستیم که به بررسی رابطه هوش اجتماعی و خلاقیت با مهارت‌های کارآفرینی هنجاریان رشته صنایع غذایی هنرستان‌های فنی و حرفه‌ای دخترانه مشهد بپردازیم.

اهداف کتاب

هدف اصلی کتاب

بررسی رابطه هوش اجتماعی و خلاقیت بامهارت کارآفرینی هنجریان رشته صنایع غذایی هنرستان های فنی حرفه ای دخترانه مشهددرسال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

اهداف ویژه کتاب

۱- بررسی رابطه هوش اجتماعی با مهارت‌های کارآفرینی هنجریان رشته صنایع غذایی هنرستان های فنی حرفه ای دخترانه مشهددرسال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

۲- بررسی رابطه خلاقیت با مهارت‌های کارآفرینی هنجریان رشته صنایع غذایی هنرستان های فنی حرفه ای دخترانه مشهددرسال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

فرضیه های کتاب

فرضیه اصلی کتاب

بین هوش اجتماعی و خلاقیت با مهارت کارآفرینی هنجریان رابطه معناداری وجود دارد.

فرضیه های ویژه کتاب

بین هوش اجتماعی و مهارت‌های کارآفرینی هنجریان رابطه معناداری وجود دارد.

بین خلاقیت و مهارت‌های کارآفرینی هنجریان رابطه معناداری وجود دارد.

تعاریف مفهومی و عملیاتی متغیرها

تعاریف مفهومی متغیرها

خلاقیت:

خلاقیت را می‌توان هماهنگی و گردآوری کیفیت‌ها - ایده‌ها - مفاهیم به شکل جدید که قبلاً وجود داشته است، تعریف کرد. در این روند سعی شده که مسئولیت تصمیم‌گیری‌ها و عمل به یادگیرنده واگذار شود و به این وسیله هم یادگیرنده تشویق به خلاقیت شود و هم یاد دهنده

ملزم به استفاده از بازی‌ها به روشی فعال و خلاق شود. معلمان می‌توانند فضای آموزشی ایجاد کنند که دانش آموزان آزادی کافی جهت فعالیت داشته باشد و همچنین هم‌زمان بتواند به برخی فعالیت‌های آموزشی نیز بپردازد (ارکیبی و رم-ولاسوو، ۲۰۱۹).

مهارت کارآفرینی:

کارآفرینی شامل خلق و توزیع ارزش و منافع بین افراد، گروه‌ها، سازمان‌ها و جامعه می‌باشد. کارآفرینان را افرادی نوآور بافکری متمرکز و به دنبال کسب توفیق و مایل به استفاده از میانبرها می‌دانند که کمتر مطابق کتاب کار می‌کنند و در نظام اقتصادی، شرکت‌های نوآور، سودآور و با رشدی سریع را ایجاد می‌نمایند (طباطبایی و همکاران، ۱۳۹۴: ۸۷).

در همین راستا، از مهم‌ترین ویژگی‌های شخصیتی کارآفرینانه می‌توان به موارد زیر اشاره نمود: ۱. نیاز به موفقیت، مرکز کنترل درونی، رهبری، عزم و اراده، تمایل به خطرپذیری، تحمل ابهام و عدم قطعیت، اعتماد به نفس، خلاقیت، اتکا به خود، توانایی انطباق، نوآوری، فرصت‌طلبی و انگیزه برای برتری داشتن (رضایی و همکاران، ۱۳۹۵).

هوش اجتماعی:

هوش اجتماعی به‌عنوان توانایی کنار آمدن با دیگران، آگاهی از مسائل اجتماعی و توانایی برقراری ارتباطات بین فردی و همکاری با دیگران با رفتار و فعالیت‌های کارآفرینانه ارتباط دارد (مرادی پور دنجانی و صادقی ده چشمه، ۲۰۱۴). مفهوم یادشده به‌عنوان توانایی درک و مهار هیجانات و احساسات خود در جهت کمک به فعالیت‌های فکری، تصمیم‌گیری و ارتباطی دانست. بر اساس یافته‌های گلמן افرادی که از هوش هیجانی بالا برخوردارند می‌دانند که چگونه هیجانات و احساسات خود و دیگران را کنترل و هدایت نمایند (گلמן، ۱۹۸۸) همچنین گلמן و بویاتزیس هوش اجتماعی را به‌عنوان ساختاری مبتنی بر روابط و مجموعه‌ای از شایستگی‌های بین شخصی تعریف کرده‌اند (مارک، ۲۰۱۲).